

TUDOR OPRIS

SONETELE IUBIRII
FĂRĂ MOARTE

p o e z i e

CORECTBooks

TUDOR OPRIȘ

**SONETELE IUBIRII
FĂRĂ MOARTE**

Editura Virtual

2011

ISBN(e): 978-606-599-781-3

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Cuprins

REABILITAREA MAREI POEZII A IUBIRII.....	1
PREDESTINARE.....	2
PREDESTINARE.....	2
AMPRENTA FĂRĂ LEAC.....	3
ISCODIRI.....	4
DE CE ȘI CUM?.....	5
MĂ-NTREB CU TEAMĂ.....	6
FIR DE TRESTIE.....	7
CREANGA DE AUR (I).....	8
CREANGA DE AUR (II).....	9
UNICA ALEASĂ.....	10
ORICÂT VEI ÎNCERCA.....	11
LAUDE.....	12
ÎN ORICE RĂSĂRIT.....	12
FEMEII.....	13
SUNT PLIN DE TINE.....	14
PRIN TINE TRECE.....	15
DIN TINE SUNT.....	16
MI-EȘTI TU?.....	17
POIANA ODIHNEI.....	18
TE VA MAI ÎNDRĂGI?.....	19
DECOR NEPĂMÂNTEAN.....	20
IZVORUL MIERII.....	21
EU N-AȘ PUTEA.....	22
MEREU SCRIND.....	23
NĂRAVUL SCRISULUI.....	24
TU MĂ DEVORI.....	25
DE CÂND MI-AI APĂRUT.....	26
LUMINA FĂRĂ TIMP.....	27
URCUȘ HIMALAIAN.....	28
PARADISUL SUBTERAN.....	29
IMERSIE.....	30
PURUREA SCAFANDRU.....	31

DE-A BABA OARBA	32
MATURITATE.....	33
ULTIMUL REFUGIU	34
CUPRINDERE	35
ÎNFRUNTÂND MITURILE.....	36
FRUSTRAREA EVEI	36
ANTIRONSARDIANĂ.....	37
DEDUBLARE	38
ÎNFRÂNTUL DON JUAN	39
INGRATITUDINEA GALATEII.....	40
EURIDICE.....	41
ANDROMEDA	42
REABILITAREA LUCEAFĂRULUI	43
VEZI, CÂT DE SIMPLU!.....	44
ÎN APĂRAREA ANEI.....	45
RESPINSA JERTFĂ	46
URSITA	47
SUB SEMNUL ZODIEI DE PĂMÂNT	48
CÂNTUL LUI ANTEU	49
ÎNGĂDUINȚĂ DIVINĂ.....	50
LONGEVITATE	51
NU ARE VÂRSTĂ	52
CONTRASTE ÎNVINSE.....	53
TEMERI INUTILE	54
CONTRA FIRII.....	55
ACELE VERSURI.....	56
MELCUL TIMPULUI.....	57
RUGĂ.....	58
STINSUL VEZUVIU	59
POVĂRNIREA	60
CE POT SĂ-ȚI CER?	61
DĂINUIRE	62
ETERNA TINEREȚE	63
ÎNGĂDUIE-MI.....	64
LAMENTO.....	65

SĂRBĂTORI ȘI DARURI	66
OFRANDA ZĂPEZII	66
URARE.....	67
HIBERNALĂ	68
ÎNGHEAȚĂ APA.....	69
PRIMA ZI DE PRIMĂVARĂ	70
A ÎNVIAT CRISTOS!	71
MĂRȚIȘORUL.....	72
PAȘTE TRIST.....	73
SCOICA	74
AMETISTUL.....	75
UN EDELWEISS	76
MĂ-NTREB.....	77
RĂNILE SINGURĂȚĂȚII.....	78
PEDEAPSĂ MI-E.....	78
MAI VIE-MI PARI.....	79
DEPARTE MI-EȘTI.....	80
ÎN LIPSA TA	81
SUNT ÎNGROPAT ÎN DEPĂRTĂRI	82
ÎN TAINĂ-ȚI Scriu	83
UN RECE GOL	84
MI-E DOR.....	85
SANDALA DIN POVESTE	86
STRĂMUTARE	87
MUȚENIA TA.....	88
SINGURĂTATE	89
RAR, TOT MAI RAR.....	90
UNDE ȚI-E MÂNA?.....	91
MI-E TEAMĂ	92
BĂRĂGANUL SINGURĂȚĂȚII.....	93
IMPOSIBILUL	94
CU CÂT TE DEPĂRTEZI	95
CLEPSIDRA.....	96
VARIAȚIE	97

NELINIȘTI ȘI INCERTITUDINI.....	98
NU TE CUNOSC	98
CE GREU TE CUCERESC!.....	99
SUNTEM FURTUNI DE VARĂ.....	100
DOAR TU?	101
DE CE TE CAUT?.....	102
TE PIERD ȘI TE CÂȘTIG	103
FEȚELE MONEZII	104
FATA MORGANA.....	105
ANTINOMIE.....	106
O VORBĂ BUNĂ.....	107
DE CE TE MIRI?	108
PLASA	109
O, NU TE NECĂJI... ..	110
ROMANTICĂ.....	111
IERTAREA	112
NECAZ ÎMI E.....	113
IMPUTĂRI ȘI REVOLTE.....	114
RISIPITOAREA DE NESTEMATE	114
ZILE DĂRUITE	115
SĂ FII LOVIT.....	116
TE ZBENGUI	117
ISPITA LIBERTĂȚII	118
TRĂDARE	119
DE CE MĂ ÎNDÂRJESC?	120
MI-E GÂNDUL.....	121
NEPUTINȚA PĂRĂSIRII.....	122
RĂSPALATA	123
FATALITATE	124
SĂ CREZI.....	125
MAI E ÎNCĂ OTRAVĂ.....	126
BLOCAJ.....	127
UNDE SĂ TE ASCUND?	128
O, NU TE NECĂJI... ..	129

GÂNDURI FINALE.....	130
IEDERA.....	130
MACLA.....	131
PE ZI CE TRECE.....	132
DE VOI MURI.....	133
O SĂ-MI ADUN.....	134
INVOCĂȚIE.....	135
MĂ SCURG ÎN TINE.....	136
ULTIMUL NISIP.....	137
O CETINĂ DE BRAD.....	138
ULTIMA MUZĂ.....	139
RETINA NEUITĂRII.....	140
PĂCATUL RENEGĂRII.....	141
UCIS DE DRAGOSTE.....	142
FRUMUSEȚEA AMURGULUI.....	143

REABILITAREA MAREI POEZII A IUBIRII

Neostenitul și dăruitul **Tudor Opreș**, ultimul „mohican” al spiritului umanist și enciclopedic în cultura română, se înscrie firesc pe traseul biografic al oricărui mare scriitor, încheindu-și periplul laturei poetice a extrem de diversei sale activități, cu un volum de sonete, specie severă și austeră care inspiră respect chiar și celor mai zurbagii exegeți ai experimentelor literare extreme.

Sonetul a fost abordat cu fervoare și bravură încă din primele secole ale evului mediu european. Țara noastră numără circa o sută de sonetiști statornici din care măcar 10-15 au reținut atenția istoriei literare și au convins posteritatea să le semneze atestatul valorii și duratei. Unul din aceștia este, indubitabil, Tudor Opreș care aduce nu numai o nouă viziune, dar imprimă prin muzicalitatea versurilor, specific românească, prin bogăția și expresivitatea lexicului, prin îndrăznelile metaforice, prin eleganța discursului liric, calități ce i-au fost de mult recunoscute, un aer proaspăt și o surprinzătoare modernitate acestui tip de poezie fixă, tradițional îmbrăcată într-o rigidă și vetustă armură ritmică.

Tema iubirii este extrem de amplă și proliferază în nuanțe și probleme, cu fiecare veac. Tudor Opreș nu și-a propus să-i exploreze toate fațetele. Doar zonele lirice asupra cărora a zăbovit - de la superbe laude și imprecții romantice aduse acestui sentiment fundamental până la pateticele lamente ale senectuții care visează eterna tinerețe și unde gingășia, noblețea, exaltarea, suferința, spaima, credința, sacrificiul, speranța, renegarea, remușcarea, revolta, resemnarea, deci gama aproape întreagă a trăirilor omenești se derulează în versuri de o rară sinceritate și frumusețe, multe din ele memorabile. Întânim în acest volum sonete care prin plasticitatea limbii și emoționalitatea ideii aproape te dor când le parcurgi și te umilesc când te raportezi la platitudinea și pragmatismul vieții cotidiene care ar trece pe lângă ele cu nesimțirea porcilor momiți cu mărgăritare.

Fie-vă lectura acestui volum o surpriză și o încântare, un prilej de reflecție și de satisfacție că, dincolo de culmile cioraniene ale disperării și sexualismul exhibiționist mai pâlâie speranța în supraviețuirea unei omeniri sensibile și elevate spiritual în care iubirea nu numai că înnobilează, reabilitează și fertilizează modern sonetul clasic, dar obligă pe cititor să se întoarcă la valorile umane din ce în ce mai puțin considerate, să deschidă larg ferestrele receptării adevăratei poezii zăbreliță de teama „underground”-ului artistic de azi care ne inundă, ne sufocă și ne face dependenți de el în lipsa unei alternative constructive și purificatoare.

Sunt convinsă, ca cititor și poet, că acest volum de excepție reușește să realizeze această necesară și vindecătoare întoarcere la nobilele rosturi ale poeziei.

CLEOPATRA LORINȚIU

PREDESTINARE

PREDESTINARE

Din miile de Eve de pe glob
Pe tine te-am ales. Și de ce oare
Am acceptat destinul să-ți fiu rob,
Să-ți fac viața cânt și sărbătoare?

Nu m-a mânat spre tine-un dor neghiob,
Nici patimi vii și atotmistuitoare;
Nici visele culese bob cu bob
Nu și-au slăvit stăpâna viitoare.

Dar am simțit acolo, sus pe cer, —
Născută pentru mine poate-anume, —
Cum pâlpâie o stea fără de nume

Ce-mi leagănă destinul și-l veghează
Ca zborul meu, prin lume efemer,
Să mi-l conducă unica ei rază.

AMPRENTA FĂRĂ LEAC

Nepăsător, am socotit o glumă
Când mi-ai pășit întâia oară pragul
Crezându-mă pentru o clipă magul
Ce-ți ocrotea altarul tău de spumă.

Dar am pierdut, vezi bine, rămășagul
Cu jocul sorții devenit cutumă,
Uitat a doua zi când vălmășagul
Vieții ne strămută și consumă.

Căci n-a fost joc acest pășit pe prag,
Închipuirea de-a-ți fi omul drag
Ce-mi gâdila orgoliul cu-ncântare.

Atunci când mi-ai plecat din foișor
M-am pomenit că pasul tău ușor
Lăsase urme fără vindecare.

ISCODIRI

O, cine mi-ești tu, stranie făptură
Ce mi-ai pătruns în vechea mea cetate?
Un cal troian, cu-nfățișare pură
Purtând în pântec oști sau nestemate?

Mi-aduci un semn de liniște matură,
Sau un taifun cu valuri blestemate?
Parfum de crâng, otravă de mălură,
Scânteii de stea, chemări întunecate?

Ești lebăda ce-mi cântă în amurg
Litania simbolică de moarte
Când ultimi le clipe mi se scurg?

Ești crainicul necruțătoarei soarte?
O frunză de arțar, ce-o poartă vântul
Să-mi mângâie alintător mormântul?

DE CE ȘI CUM?

De ce și cum mi-ai apărut
Sunt întrebări oraculare.
Nici Pythia n-ar fi în stare
Să le desferece din scut.

La umăr te-am simțit durut,
Nu te-am chemat, dar mi-ești un soare,
Când iad, când zi de sărbătoare,
Sortita mea dintru-început.

Te strâng la piept; el se desface
Și te absoarbe-n sânge toată;
Te pierd... Cu inima secată

Nebun te strig, dar totul tace...
„Aici sunt “ îmi șoptești cu teamă
Din neclintita vremii ramă...

MĂ-NTREB CU TEAMĂ

Mă -ntreb cu teamă oare ce mi-ești tu,
De ce atât de-adânc mă tulburi oare
Tu, legănare între da și nu,
Balans între dorință și mirare.

Nu știu ce întâmplare îmi dădu
Norocul să mă-ntâmpini pe cărare
Când sugrumasem fără îndurare
Încrederea în ultimul atu.

Stau umilit în fața unei flori
De care nu ai drept ca să te-apropii
Să-i simți înmiresmații ei fiori,

Și nici măcar s-o pângărești cu ochii,
Dar parcă-n miezul firii aș dori
Ca preț de-o clipă mugure să-mi fii...

FIR DE TRESTIE

Erai un fir de trestie, subțire,
Nevolnic strigăt către cerul larg,
Un minuscul și neștiut catarg
Cu teamă înălțat către iubire.

Te-am semănat în suflet cu uimire,
Cu grijă să nu frâng și să nu sparg
Făptura ta fragilă de mânz șarg
Ce coama-și flutura spre nemurire.

Și-acum, printr-un adevărat miracol
Ducând la împlinire un oracol
Îți desfășori spre lume talia zveltă

Și simt cu spaimă și cu fericire
Cum tu, un fir de trestie subțire,
Mi-ai prefăcut tot sufletu-ntr-o deltă.

CREANGA DE AUR (I)

Din arborele lumii, fără moarte,
O Creangă de-Aur la mijloc se-arată,
O Creangă nepereche, minunată,
Menită fructul nostru să ni-l poarte.

Din străvechimi ce nu-s cuprinse-n carte
Ascunde-o taină, zeilor furată,
Pe care doar o zână-inițiată
La muritori din când în când o-mparte.

Ți-a pus-o-n mână. Strălucești cu ea
Ca o făclie tainică de stea
Dar mâna ta îți tremură atunci

Când răsărind din fragedele lunci
Te simți prea ne-nsemnată și necoaptă
Ca s-o oferi acelu ce-o așteaptă.

CREANGA DE AUR (II)

Ești Creanga mea de Aur. Știu din veac
Că ea-mi va scutura polen de jar
Și va-nzestra cu preacerescul har
Destinul meu lunatic și sărac.

Ca Făt-Frumosul din povești, eu zac
În temnița regatului barbar
Și n-oi putea din stele să răsar
Decât purtându-ți creanga ta de vrac.

Dar șovăiești: din teamă, neștiință,
Din prea copilărească ușurință
Să mi-o întinzi cu-ntreaga ta făptură.

Dar știu prea bine că ne poartă rodul
Înscris ca o poruncă în izvodul
Ce l-a rostit dumnezeiasca gură...

UNICA ALEASĂ

Ești semenă cu toate celelalte,
În stare să mă prinzi în caldă mreață
Oriunde și oricând ca într-o vrajă
Cu simțurile-ți tinere și-nvoalte.

Un sân frumos ce știe să tresalte,
O ucigașă minte ca o najă
Și voluptatea unui val pe-o plajă
Ce te aspiră din visări înalte,

M-ar fi lăsat nepăsător și rece
Cum m-au lăsat puzderii de femei
Pierdute în vârtejuri de scânteii.

Dar vezi, cu tine-n taină se petrece
Minunea de-a fi unca aleasă
Ca melc să mă zidești în propria-ți casă.

ORICÂT VEI ÎNCERCA

Oricât vei încerca să mă alungi
Voi reveni la matca primitoare
Ce m-a hrănit cu pruncii ei de soare
Și m-a-nfășat în pletele ei lungi.

Ne-am strecurat de-a lungul unor strungi
Cu mult mai strâmte ca o-mbrățișare
Și amintirii, viu evocatoare,
Nu vei găsi puterea s-o alungi.

Atât de-adânc ne-am dizolvat divin
În zile fără grai, unul într-altul,
Încât pe-ascuns prăpastia și-naltul

Ne făuriră pragul de destin
De care-nlănțuiți ca Prometeu
Ne-om căuta și ne-om dori mereu.

LAUDE

ÎN ORICE RĂSĂRIT

În orice răsărit când mă trezesc,
Pleoapele cu teamă le deschid
Zărind albastrul cerului fluid,
Și-atunci Celui de Sus îi mulțumesc

Că mai mi-a dat o zi să proslăvesc
Explozia unui mugure timid,
Săgeata unui păstrăv translucid
În apele cu iz pădurăresc.

Și-i mulțumesc, că-ntr-un dantesc tablou
În care nu-s nici rob și nici erou
Ci doar deplâng umana comedie

Clădită din dezmăț și murdărie,
Îmi plimbă-n paradisul meu fericit
Nepământenii-ți pași de Beatrice.